II. évfolyam CSÁKTORNYA, 1885. FEBRUÁR 8. 5. szám. || Tečaj II. VU CAKOVCU 8. FEBRUARA 1885. Broj 5.

A „MURAKÖZ“ megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési dijak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ MEDJIMURJE

„MEDJMURJE“
Izlazi svaku nedelju
Ćena mu je:
Na cělo leto 4 frt — kr
Na pol leta 2 frt — kr
Na četvert 1 frt — kr

Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela vu Čakovec.

VEGYESTARTALMU HETILAP | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. — IZLAZI SVAKU NEDELJU

Szomoru állapotok.

Megdöbbenve tapasztaljuk napról-napra, hogy még pár évvel ezelőtt jómódu gazdáknak tartott földmivelőink ingatlanai — legtöbb izben a birtok értékének alig tizhusz százalékát tevő — csekély adósság miatt kerülnek birói árverés alá.

Keresve eme lesujtó körülmény okait: ezt főleg a birtok viszonyaink rendezetlenségéből kifolyó hitelképtelenségben, továbbá népünknek az olcsó jelzálogi kölcsön megszerzése körüli tájékozatlanságában találjuk.

Tudjuk, hogy az előbbeni időkben — az átmeneti korszakok nehézségei miatt — nyilvánkönyvi vagyonállásunk határozott ismeretével nem birhattunk, de a kir. bíróságok, s ezzel kapcsolatos telekkönyvi hatóságok fennállása, tehát 12 év óta a kellő tapasztalatok megszerzésére mindenkinek bő alkalma nyilott. Akik ezt aztán vétkes könnyelmüségöknek felróható hibából elmulaszták, legkevésbbé sem csodálkozhatnak, ha kellemetlenül meglepetve a kifüggesztett árverési hirdetmények szövegében becses neveikkel találkoznak.

A birtok rendezéseknél az első lökést megadni a községi előljáróságnak törvényes kötelessége lévén, ők vannak hivatva ennek könyebb módozataira, illetve keresztülvitelére a polgárokat betanitani, mert tudni kell, hogy a rendezetlen birtok hitel alapul bár nem szolgálhat, de azért a végrehajtási eljárás lefolyását csak ritka esetben akadályozza.

Erdekkötelességének tartsa tehát minden polgár rendezni birtokát, ismerje jól anyagi viszonyait, mert csak az ingatlan tőke helyes mérlegét ismerve állapithatjuk meg egyesek hitelképességét. Az egyesek hitelképessége pedig az állam hitelének képezi biztositékát.

Számos esetben észleltük, hogy a birtok rendezéssel járó kiadásoktóli félelem riaszt vissza egyeseket ennek keresztül vitelében, pedig az ezzel járó költségeket nem tanácsos elodázni, miután kikerülni ugy sem lehet, mert ez apáról fiura száll, mint az eredendő bűn és az apák mulasztásait érzik a fiuk harmad- és negyediziglen.

Ha a birtoknak jelzáloggali terhelése elkerülhetlen kényszerüség folytán szükségessé válik, oda kell törekednünk; hogy lehető olcsó kölcsönt nyerhessünk. A felveendő kölcsöntőke soha ne legyen nagyobb a birtok értékének 30 százalékánál, s ez is amennyire lehet, az ingatlan termőképességéhez mért évi részletekben törlesztessék. Ezt az óvatosságot eléggé indokolják a gyakran előre nem látható oly eshetőségek, melyek ellen a gazda semmiféle biztositó társulatnál orvoslást nem lel.

A községek értelmisége hatóságok és lapok utján értesül oly pénzintézetekről és szabályzatairól, hol a sok oldalról szorongatott földmivelő segélyhez juthat. Vezessék, tájékozzák ők a népet, mert azt be kell vallaniok, hogy Muraközben a mindinkább erősbülő szellemi törekvéseknek jó anyagi takaró kell

MEGYERCSI GÉZA.

T. olvasóinkhoz! Lapunk a mai számmal hetilappá alakulván át, ezentul minden vasárnap megjelenik. Hogy hetilappá alakitottuk a »Muraközt«, erre ama folyton nagyobbodó szives érdeklődés bátoritott bennünket, mellyel lapunk keletkezése óta a muraközi értelmiség és nép részéről szerencsénk volt találkozni; aztán azért is tettük ezt, hogy gyakrabban találkozhassunk és több terünk legyen a sokszor emlitett hazafias és emberbaráti czéljaink elérésére. Ezzel munkánk tetemesen szaporodott, de hiszünk ama jogosult jó reményünkben, hogy t. olvasóink és elvtársaink méltányolni fogják törekvésünket és segitségünkre lesznek A „Muraköz“ beosztását is megváltoztattuk, ami — két-nyelvü levén lapunk mindig sok gondot okozott: Ez ujitás t. olvasóink kényelmére fog szolgálni, mert a magyar olvasóközönség is, — meg a horvát is, mindenik a maga helyén együtt találja a magáét, nem kellvén keresnie a sok hasáb között a közlemények folytatását. Ezen beosztás által a hirdetések is a legutolsó oldalra eshetnek. Abban a reményben, hogy a gyakori próbálgatás után végre is sikerült eltalálnunk a czélszerü beosztást s igy t olvasóink általános helyeslésével találkozunk, eszközöltük eme javitást. Lapunk kiadója szerződésileg kötelezte magát, hogy a laphoz jó papirost ad, azt olvashatóan nyomja és a pontos megjelenéséről gondoskodni fog. A »Muraköz« előfizetői ez évnegyedre a régi (75 kr.) előfiz dijért kapják lapunkat, az aprilis hóban kezdődő negyedtől fogva azonban negyedévenként 25 krcárral meg-

TÁRCZA.

A vén huszár.

Százeves hárs alatt ül az öreg huszár.
A sárga lombok közt játszik alkonysugár.

*

„Fiaim! én kedves, apró unokáim!
Tegnap már elmondtam egykori csatáim.
Igértem, hogy manap este elbeszélem
Hazámért érezett igaz honszerelmem.
Szivesen kitárnám országát szivemnek
S mutatván képeit ezer szenvedésnek!
Milyen kin furódott szivembe portestén
Mit érzett hő szivem a csaták tüzében,
Mint nyertünk győzelmet a zsarnok önkényen,
Mint lett igy szép hazánk szabadság hazája,
Hogy Isten örömmel tekint le most rája!
— De könnyebb a virág bódító szagának,
A futócsillagok kanyargós utjának,
Liliom álmának titkát elregélni,
Mint azt a szerelmet csupán elbeszélni!
— Mert a hű, szeplőtlen, drága honszerelmet;
Én édes gyermekim! — csak érezni lehet..“

*

A sárga lomb közül eltünt a napsugár.
Egy árva könycseppet ejtett a vén huszár.

Bálintffy Bálint.

Az én első hadtudományi dolgozatom.

Az 1866-iki év izgalmas eseményeivel véget ért. A kedélyek lázas ingerültsége, mely a szerencsétlen hadjárat elmaradhatlan következménye volt, lassankint csillapodni kezdett s minthogy a bűnbak, kire ilyenkor mindig szükség van, s ki csak néhány év előtt fejezte be Grázban polgári csendben mozgalmas életét, — meg volt találva, tehát a magasabb körök is mindinkább napirendre tértek szemben a világtörténelemnek egyik legnevezetesebb eseményével.

Csakhogy ez a napirend korántsem volt egyértelmü a belbékével, ellenkezőleg a nyert tapasztalatok, melyek persze sok vérbe és nem kevesebb pénzbe kerültek, a bécsi hadügyi kormányt oly tevékenység kifejtésére buzditották, milyen a török háboruk s a boldogult Hofkriegsrath ideje óta aligha előfordult.

Az uralkodó által Bécsbe összehivott titkos haditanács, melynek tagjai csak tábornokok és táborkarí főtisztek voltak, legelőször a lőfegyver átváltoztatásának kérdésével foglalkozott; miutha ez a végbement tényekre a legcsekélyebb befolyással lett volna. A katonai fegyelem, mely az 1866 iki hadjárat alkalmával oly ijesztő fogyatkozásokat mutatott, ezen tanácskozásokban több mint egy izben jött szóba s e téren kellett, azt érezte mindenki, a reformokkal legelébb érvényesiteni, nehogy a szomoru tapasztalatok adandó alkalommal ismétlödjenek.

A hadügyi tanács ezen alkalommal azon gyakorlati gondolatra jött, hogy emlékirat alakjában az ezredparancsnokoktól önálló szakdolgozatokat fog bekivánni s minthogy ekképen vagy kétszáz e r e d e t i dolgozatnak fog birtokába jutni, azok a kidolgozandó reformjavaslatokhoz fontos és értékes anyagot fognának szolgáltatni. Nem lehetetlen, hogy a hadügyi tanács azon vérmes reményben ringatta magát, hogy a beérkező emlékiratok szerzőiben több szükséges és eddig hiányzott strategat vagy katonai geniét fog felfedezni.

Midőn a bécsi hadügyi tanács ezen intézkedése hatásba lépett s az ezredparancsnokok az emlékirat kidolgozására felszólitást kaptak, X* gróf, egy magyar lovasezred parancsnoka éppen falusi jószágán időzött családja körében s nem csekély megütközéssel, sőt nemével a megbotránkozásnak olvasta a rendeletet, mely őt, a katonát, egyszerü iróvá látszék degretálni. A vitéz ezredes nem is titkolta elégületlenségét a vett utasitással s gunyos megjegyzéssel tette félre a nagy pecsétes levelet.

X* gróf, a mint mondani szokták, tetőtől-talpig derék nemes volt, kit mindenki szeretett, miudenki becsült s katouái imádtak. Kitünő vitéz és lovas volt, de a toll nagyon könnyü volt kezének, nem tudott vele bánni s valóságos munkának tartotta: ha néha valamely rendeletet alá kelle irnia. Á tudományokkal sohasem törődött s ebbeli tájékozatlanságát valódi gentlimanlik nonchalenceal mosolyogva beismerte. Családja által a magyar szabadságharcz megindulásakor — a gróf ekkor alig volt tizenhat éves, Olaszországba küldetett Radetzky szárnyai alá, nehogy idehaza a forradalom árjai által elsodortassék. Lichtenstein herczeggel, ki dandárparancsnok volt — ekkor vette kezdetét mindvégig zavaratlan barátsága.

(Folyt. köv.)

Dr. LÁZÁR GYULA.

drágul lapunk, mert előfiz. dija egy negyedévre 1 frt leend. E csekély árkülönbözetet lapunknak heti lappá való alakulása okozta, melynek kiállitási költségei ezzel tetemesen megnagyobbodtak. A kiadó kötelezte magát, hogy a »Muraköz« előfizetőinek évenként 3-szor „jó könyvek a muraközi nép számára« czimü mellékletet fog ingyen küldeni. Lapunk a nagy közönségé lévén, kötelességünknek tartottuk mind ezeket olvasóink tudomására hozni. Igyekezetünkhöz továbbra is bizalmat és támogatást kérünk! **A szerk.**

HIREK.

— **A csáktornyai nőegylet** f. hó 1-én tartotta meg tisztujitó közgyülését. Margitai József egyl. titkár jelenti, hogy az alapszabályok követelte számu taggal rendelkezvén a nőegylet, ujolag 3 évre megalakulhat; továbbá örömének ád kifejezést a fölött, hogy az egyleti tagok száma tetemesen megszaporodott. Jelenti, hogy eddig 81 nő iratkozott be egyl. tagul, tehát 28 a gyarapodás. A közgyülés örömmel vette tudomásul a titkár jelentését és a megalakulást határozatilag kimondotta. — Ziegler Kálmánné egyl. elnök a maga és tisztársai nevében megköszöni a bizalmat és leköszön. Egyuttal ő és az egyl. titkára kéri a közgyülést, hogy hagyja ki őket a kandidációból, mert elfoglaltságuk nem engedi meg, hogy tisztet vállaljanak bár ha a körülmények engednék, szivesen ajánlanák fel idejöket és csekély erejöket a nőegyletnek. A közgyülés sajnálattal veszi ezt tudomásul és a választást özv. Ziegler Lajosné korelnöklete alatt, a következőleg ejtette meg. Megválasztatott: elnöknek Zakál Henrikné, alelnöknek: Sárossy Lászlóné, jegyzőnek: Margitai Józsefné, pénztárosnak Pálya Mihályné, titkárnak: Jeney Gusztáv. Választmányi tagokul: Bencsák Ferenczné Buchberger Katinka, Czvetkovics Antalné, Deurbányi Elekné, Grész Alajosné, Huszár Nándorné, Krasovetz Ignáczné, Laubheimer Józsefné, Mayer Salamonné, Molnár Elekné, Pecsornik Ignáczné, id Szeivert Antalné, Szabolics Antalné, Szilágyi Gyuláné, id. Tódor Józsefné, ifj. Tódor Józsefné, Ziegler Kálmánné és Ziegler Lajosné. A közgyülés folytatólag 21 frt. 50 kr. rendes havi segélyt szavazott meg 11 helybeli szegénynek. Kimondotta továbbá azt, hogy azon választmányi tagok, akik a vál. gyülésekre nem jelennek meg, 50 krt fizetnek a szegények számára. Elhatároztatott, hogy a havi tagsági dijakat az egyl. szolga szedje be Végre: Ziegler Kálmánné volt elnök és Margitai József titkárnak az egylet érdekében tett hasznos müködésökért a közgyülés jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott.

— **A csáktornyai tüzoltók tánczvigalma** f. hó 1-én jól sikerült, bár az eddigi tüzoltói bálok látogatottabbak és polgáriasabb szinezetüek voltak. A polgárság zöme hiányzott, vagy tán csak igy látszott ez, mivel a mulató közönség nagy része nem férvén el a szétdarabolt felső mellékhelyiségekben, lent mulatott az étteremben. A terem csinosan volt fenyő galyakkal és tüzoltói eszközökkel s jelvényekkel diszitve Jó pénzért jó ételeket és kitünő borokat szolgáltatott a vendéglős, Bozzay ur. Az alsó étteremben mulató tüzoltók közül Pruszatz Alajos a bál elnökére, Sárossy Lászlóra emelt poharat, Sárossy pedig a tüzoltókra; ismét Pruszátz a családi gyász miatt távollevő tüzoltói parancsnokokra. Fent a tánczteremben a fiatalság járta a tánczot, az első négyest 45 pár tánczolta A hölgyközönség között láttuk: Adelsmanné, Bellákné, Borsné, Bárónné, Czvetkovitsné, Gránerné, Gstettnerné N. Kanizsa, Hochsingerné, Hirschmanné, Hochflussné, Kollayné, Granitzné Megláné, Máyerné, Miklauczné. Pályáné, Rosenbergné, Sternné, Dr Schvarczné, Wettendorferné, Wollákné, Weiszné, Zieglerné, Zrinyiné urnők, Benedikt, Bohin. Buhberger, Czvetkovits, Herzer, Judás, Kratzmaier, Laubheimer nővérek, Mátánovits nővérek, Polák, Rozenberg, Timeth, Vreszk, Zindl, s a t. kisasszonyokat. Az anyagi sikersem megvetendő. A bál a tüzoltói zászló beszerzésére 92 frt 46 krt jövedelmezett.

— **A csáktornyai tűzoltò-egyletnek** 1885-ik február 1-én tartott tánczvigalmán felülfizetni szivesek voltak: Buchberger Fülöp 1 frt. Bölcs Sándor 1 frt. Báron Lipót 3 frt. Czvetkovics Antal 1 frt. Deutsch Gyula 1 frt. Grész Alajos 2 frt. Granitz József 2 frt. Grézló János 1 frt. Gráner Marcus 1 frt. Graner Max 1 frt. Hackl Károly 1 frt. Herczer Mór 1 frt. Hirschmann Leo 1 frt. Herlinger Mór 1 frt. Hirschmann Adolf 2 frt. Hegedüs Géza 1 frt. Kohn Hermann 1 frt. Kollay Lajos 1 frt. Kadlecz Amália 2 frt Luperszbek József 1 frt. Löbl Mór 1 frt. Molnár Elek 3 frt. Morándini Bálint 1 frt. Mozes Bernát 1 frt. Neumann Albert 1 frt. Neumann József 1 frt. Neuwirth Samu Laibach 5 frt. Nuzsy Mátyás 2 frt Pethö Jenő 1 frt. Pecsornik János 2 frt. Pullay Zsigmond 2 frt. Probst Ferencz 1 frt. Rosenberg Lajos 3 frt. Sárossy László 2 frt. Schulleg János 2 frt. Sztrahia Ferencz 1 frt. Szij Sándor 2 frt. Dr. Schwarcz Albert 1 frt. ifj. Szeivert Antal 3 frt. Wollák Rezső 1 frt. Ziegler Kálmán 3 frt. Zozolly Mária 1 frt. Zakál Henrik 4 frt. Samu József igazgató 2 frt. Összesen 72 frt. A szives felülfizetőknek hálás köszönetét nyilvánitja: az elnökség.

— **Eljegyzések.** Fischer Endre csáktornyai polgári isk. tan. mult hó 24-én eljegyezte a csáktornyai községi elemi népiskolánál közkedveltségben müködő kézimunka tanitónőt Dugovich Betti kisasszonyt, Dugovich Pál kir. albiró nevelt leányát — Pecsornik Károly, Pecsornik Ignácz csáktornyai vendéglősnek fia, f. hó 27-én jegyet váltott Luttenbergben lakó özv. Mihelics Antónia urnőnek leányával Anna kisasszonynyal. Probszt Ferenc csákt. uradalmi ispán f. hó 2-án eljegyezte Zechmeister Paula kisasszonyt, Zechmeister Viktor náprádfai haszonbérlő kedves leányát. Boldogságot és áldást kivánunk mindnyájuknak frigyükhöz!

— HETIVÁSÁR A.-Domborun. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir: ministerium megengedte, hogy A.-Domboru községben minden csütörtökön hetivásár tartassék. Az első hetivásár f. hó 19-én tartatik.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA.“

Paraga.

Da od kraja pričnem, naš medjimurski gospodar, onu zemlju zove paraga, koju za kuruzom ali za žitkom prepraši i praznu pusti jedno leto Drugo leto vu žetvu ju obrača, i vu jesen poseja vu nju žitek.

To je onda segurno, da takva zemlja vu dvêh letih samo jeden rod da. Ako si ve premislimo, da od takve zemlje svako leto porciju platimo, tak onda takvo gospodarenje nemore na dobro peljati.

Pak zato vnoge občiné, pak takaj i gospočije imaju čudaj takvih pagarih. Bog zna, kaj je tomu zrok?

Jako je lehko reztolmačiti, ako se dalje stom stvarjom zabavljamo.

Nega na svetu te zemlje, koja bi ostala navek jednako rodovita, a to zato, ar žitek sako leto izceca žnje takve krêposti, koje bi joj i drugo leto potrêbne bile, Tak svako leto gubi, nazadnje onda mora odnemoči-

Da je to tak i nikak drugač, to nije potrêbno svedočiti, to svedoči svaki hatar, ar vu svakim najdemo takve odnemogjene zemlje-parage.— Ali najbolje svedoči itak Amerika, gdê su gospodari tak daleko došli, da su jim i najbolše zemlje čisto odnemogle i najedenput nikaj nisu rodile. Tam još pred 30-40 let nisu znali za gnoj i njegovu hasen, a denes več lêpo gnojiju.

To je čisto segurno, kak god si mislimo. Zemlji ako hočemo, kaj ostane jednaka, moramo one, krêposti i jakosti nazad dati, koje gubi, a to pak joj damo, ako ju gnojimo Ar vu gnoju su takve soli, i druge stvari, koje zemlju krêpiju i jačiju.

Lehko je govoriti od gnoja pak gnojenja — bude na to rekel nekoji čitatelj — ali gde bi človek vzél toliko gnoja, ar marhe je malo i tak se gnoj povati nemore. I ja sam tak velim, gdê bi človek svako leto tuliko gnoja zel, kaj bi svaki zemlji malo iakosti posudil. Zato je itak bolje, ako ostanemo pri paragi.

Ali zato nesmemo pozabiti, da med paragom i paragom je velika razlika. Ako se vre moramo s paragom zadovoljiti, bar ona naj bu takova, kaj drugo lêto doprinese, ono, kaj jedno leto gubi.

To vam hočem pretolmačiti, kak je treba dobru paragu prepraviti.

Nigdar nesmemo čakati, da bi vre pozabili, da smo zadnji put orali, nego mam kak kuruzu v zemlju spravimo, treba parage orati. Onda zemlja nije još tak trda, da pluga nebi mogel globoko pustiti i globoke brazde delati, a to pak mora biti, da prvo oranje sčim globlešа bude.

Po prvim oranjem trəba 2 3 tjedna čakati, pak po malim deždju, dobro preprašiti s branom. Ne treba poslušati takve koji veliju. ako takvu zemlju branimo (prašimo), onda ju drač osiplje. Naj drač raste bar gazda vidi, da zemlja išče nije svu jakost zgubila.

Drugo oranje zove se obra'anje. Tak ako je vre obračanje, onda treba zemlju dobro obrnuti. Obračati ako je moguče jako je dobro po prečki Ovo obračanje nemora biti tak globoko, kak prvo oranje, dosta je na pol globlinjavi.

Da je zemlja več po obračanju dost drobna, nije treba pak braniti, nego treba nad tim biti, da zemlja vlažna ostane Ako je zemlja vlažna onda more dobiti jakost Tu jakost pak stim dobi, da se svakojačke soli i druge rude vu njoj raztaliju a mislim, da se vu mokroj zemlji leže taliju kak vu suhoj.

Da zemlja vlažna ostane, treba ju valjati, da ju dobro doli natučemo. I to onda treba valjati, da je zemlja slinava.

Tretje oranje je več sejatva Tu vre jako moramo paziti, da budu slogi jednaki i vuzki. Niti vezda nije treba jako globoko orati, negó s čim drobneše. Kad pak je vre žitek vu njih, onda več nije paraga, onda se s njom tak baratati mora, kak s drugom svakom zemljom,

To pak vre svaki dober gospodar zna, da je zemlja mokra i jako slinava, da onda s plugom na polje naj neide; tak isto i paragu nije smeti niti orati niti obračati niti pak vu nju sejati mokru Zato navek si treba zebrati takvo vréme, da je zemlja vlažna, toje niti ne mokra niti suha. Da je zemlja vlažna, pak đa se za pljugom razsiplje, onda je najlep e oranje.

KOVÁCSEVICS ISTVÁN.

Poštuvani čitatelji! Naše novine budu od denešnjega broja počemši, svaki tijeden jedenput, v. Nedelju izlazile Na to odlučenje nagovarjalo nas je ona pouzdanost, koju smo do vezda srečni bili videti od strani čitateljah naših novin; pak i zato smo to včinili i s tem povekšali novine naše, da se budemo mogli gosteše sresti na ovim mestu i budemo več prostora imeli, da cilja našega dobroga, leži dostignemo. S tem se je naš poselj povekšal; ali ufamo se, da svi oni naši priatelji, koji s nami jednako misliju i koji su dobri bili nam do vezda pomagati, budu nam i na dalje na pomoć. Predplata za ov četvrt ostane 75 krajcarov; dakle oni pošt. čitatélji, koji su do v zda predplatniki bili, ili koji hoćeju predpl. biti, budu »Medjimurje« za staru predplatu (75 k) dobivali. Od meseca aprila počemši bude predplata na jeden fertalj leta 1 frt, tak s 25 krajcarami ve', kak do vezda. Cêna naših novin je izdateljstvo za to moralo povekšati, ar s tem. da novine svaki tijeden izlaziju, vnogo košta štampanje, papir, pošta, pak štemplini za obznane. Izdatelj »Medjimurja« se je obvezal, da dober papir da za novine, da bude lepše štampal i uredno pošiljal novine našim pošt. čitateljem. Nadalje: obvezal se je izdatelj, 3 krat čez leto

knjigu, imenom: „dobre knjige za medjimurski puk" poslati zabadava našim čitateljem. A kaj se nas dotiče: obečujemo, da budemo i na dalje samo na to mislili, da puk medjimurski napreduje. Trsili budemo se i na dalje takve štive pisati, koje budu dragim Medjimurcom na hasen i za zabavu. Prosimo mi takajše pouzdanost vu nas i ljubav priatelski i domorodski. — Bog s vami i s nami! — UREDNIK.

ZABAVA.

Naj se plaču i cviliju gusle. .

(Priredil Anton Potlachnik)

Naj se plaču i cviliju gusle,
Tugu moju i žalost naj glase.
Čerljena dok zorja na oblоku
Se pokaže i pretira muku.

Igraj cigan! igraj i nestani!
Dosta još temna nočka je vani,
Pri mužiki meni brže vreme
Ovo dugo prehajalo bude

Duga je meni ova noć temna,
Tuga me neče nikak da, henja ...
Morti još vezda zorja čerljena
Sladko na licu ruže me drema

Stara Jalža.

(Pripovest).

IV.

Vu žetvu

Paprekovati je jeden lépi posel. Vre kod vremena Mozeša su si vnogi ljudi s tem kruha zaskrbeli, i tak življenje obdržavali. I tak je dobro, da bogati siromakom daju nekaj, da ono kaj nepazljivi siromaki zgubiju, da ono pazljivi siromaki nadju i na korist si obrneju.

Stara Jalža je taj posel jako dobro razumela i koj ju je videl, kak marljivo svoj posel dela, i kakvo veselje joj načinila jedna košarica latov, nebi bil pošten človek, koj bi joj to kratil. Jstina nije to nekakov fleten posel, nego ako su dva — jerbo i Šteteka si je sobom zela — ipak se nabere nekaj. Niti nekakov lehek posel nije to, jerbo človek se neprestance mora prignuvati, ali Jalža si navek krepost uzda iz sv. pisma, gde stoji: „gledite ptice, ne sejaju, ne ženjeju, ipak je Bog hrani."

Bog je ponesel žetvu, na veselje siromakom.

Vu ono vreme, kad se je to dogodilo, je jako dobro paprekovanje bilo. Žito je jako dozrelilo, žuriti se je moralo s njim pospraviti ga. Stara Jalža bi se jedne jako dobre žetve mogla bila nadjati, ako se nebi bilo nekaj dogodilo. Na onom kraju takajše imaju birači svaki svoje polje, kakti i gazda, ni jeden neide na onu zemlju koja ima vre svojega birača. — Jalžin gazda — kak da bi bil nekaj čutil — žuril se je s poslom, i v nedelju delal. Na jedenput Jalžu netko zapita:

— Kak je to Jalža, da si ti ne denes na strnišću?

— Kak je to!? — Neznaš ti Nančika da je denes nedelja?

Nančika si vustnice na čobi — Kak nebi znala! ali sem si to mislila, da si ne veša gospa od nas! Vidiš mi k delu primemo.

— Ali se naj norca delati Nančika. Am to svaki zna, da sem ne vekši gospon od vas Vidiš ja k delu nejdem, ar je to zapoved....

Ja sam ne bila tam kad su zapovedali. Im pak samo sedi, metni si ruke vu križ ako ti bude kaj falilo dotle-nebudeš imela drv za kuriti, nu za kruh pećti i onda idi k dobromu Bogu, ti on vre da kaj budeš potrebuvala. I s tem je odišla.

To je staroj jako težko bilo. — Kak bi se mogel človek k nekomu držati? — govori u sebi. Ako Boga hvalimo se ljudem nevidi, ako pak na bude pazimo, gre imo proti Bogu.

I kak si tak misli vu sebi, na jedenput ju netko popita: — No Jalža tak nejdemo brat, ljumu nedelju obslužavali?

Stara se prestraši i več je na jeziku imela laž. Ali ipak je istinu rekla, jer greh je samo greh, pak kaj bi hasnilo nedelju svetiti, ako bi pod vremenom počivanja lagali!

Ne pitaj me Žužika moja duša, jer bi mi se norca delala, ako bi ti povedala, za kaj tu sedim.

Ali kak bi te ja špotala?

Za takšu me ti gledis?
No dobro ja ti povem, jer ja nedelju svetkujem i onda ja nedelam. Meni je velika potreba za božju pomoč a kak bi ju ja mogla čekati i nadati se, ako nebi njegove zapovedi obdržavala. Ja nikóga nebantujem, ako vu nedelju dela, svaki zna svoje, ali zabadava nemarem, meni se neda delati vu nedelju.

Ni ja nevelim Jalža, da ti neimaš istinu, veli Žužika sedeč se na klup poleg Jalže. Moj otec je čudaput znal povedati, nigdar nije ni teknul dela v nedelju, pak itak je bogat človek postal. mi i po nedelji delamo, pak smo za to poleg itak bogci. Istina bog, da je stem bolje delal delavne dane kroz celi tijeden. Za istinu ti velim, da bi rada bila, ako akoli ona stara navada bila. ali kada su mojemu mužu susedi punu glavu nabrbrali, tak mora biti, pak tak mora biti. Meni se to sve tak vidi, kak da bi to sve za truc bilo Bogu, govoreč: baš zato.

— Kaj se toga vtičeš, i meni se je več to vu glavi motalo.

— Ali i ja velim baš zato! Samo svetkuj dana božjega, draga moja Jalža, budem vre skrbela za ono, kaj poberes na polju, da se samo postavi na svoje mesto. Veruj mi, da se u našem vrčaku i za tebe zreliju vočke. Neboj se, koga ti v nedelji moliš vu cekvi ali v tvojoj kolibici, on bu tebe čuval i vu delavni dan.

Tak je govorila ta dobraduša i odišla s tem Stara se je od novog pričela pitati kak je to zakaj te srdi jeden za ono, kaj drugi hvali! Istina človek mora med nj mi hurmast postati. Itak bu najbolje ako samo božju reč slušamo i neče zgubljen biti on, koj nju posluhne i veruje

Na jedenput čuje pak jaki glas. Miškov glas je to bil, lepo je bilo, čuda su po polju hodili.

— Ej kak dobro živiš- veli Miška gazda, samo sunce gledis! kad drugi delaju da se skoro vmoriju: morti je komora za nekoliko ljet puna.

— Najte se norca delati veli. siromaškeša sem kak vas ni jeden vu selu. ali i stara sem s jednom nogom vre vu zemlji ćutim potreboču svetoga mira.

Jedno dve lati vu fortov zdignoti, te nebi u pekel metnulo. Ali veruj kaj je tebi drago, samo da drug oga naj podražiti. Baš sem se ve zišel s Žužikom pa mi je počela prodekuvati. Samo naj nejde svojim prodeštrom. Bolje bude ako za delo poglednete, Ali i Jalža to veli. Veli ali neveli meni netreba vaše brbrarja. Bolje bude ako s delom svetkujete, nego takvoga kaj molite kaj nigdar ne bute videli.

Vi ste prez Boga človek Miška. Buditte vi samo, ali barem drugomu dajte mira. Meni je moja vera tak vlastitost kak drugomu hiža ili kesa s penezi, pak koj bi to meni štel vzeti njega ja tak držim za tolvaja, kak onóga koj peneze krade: razmete?

S tim je stara Jalža odišlak hiži i zatvorila je za sobom vrata, a Miška je nekaj vuni mrmral i dalje odišel.

Kaj je novoga?

— **Obstrelil** si je maloga prsta na desnoj ruki jeden 22 letah stari poljodelavec vu Hrasđanu koj je na gostuvanju s pištolje strelal. Njega iz vun boli, još i kaštiga čeka, kajti je strelanje na gostuvanju ostro prepovedano

— **Novi štuk** je znašel jeden Amerikanec s kojim je moči 333put jeden za drugem streliti prez toga, da bi tulikoput nabijati treba bilo. Ov štuk se sam sebe nabija, pak akoga je lanput sprožiju, onda se sam 332put sproži.

— **Opet petroleumska lampa.** Kubinski Jula, službenicza Brankovics Petra krcmara iz Budapešte je ob 3 vuri vu noči lampaša vužigala i polejala se s petroliumom, a šibicze je taknesrećno hitila, da su se vužgále i njoj s petroleumom polejanu opravu podežgale. Nesrećnu su vumirajučn vu spital spravili.

— **Zaruki.** Fischer András navučitelj čakovečke gradjanska škole zaručil se 24 ga Januara s učiteljicom Dugovich Bettikom posvojenom kćerkom Dugovich Pavla kr. kotarskoga sudca. Pecsornik Karoly sin Pecsornik Ignaca krčmara zaručila se 27 - Januara s ćerkom udove Mihelic Antonia, iz Lutenberga, imenom Annom Probszt Ferencz ispan čakovečke gospočije zaručil se s gdičnom Zechmeister Paolom. Vnogo njim sreče želimo!

— **Tjedni sejem** vu Dolnji Dubravi. Visoki ministerium dopustil je, da se vu Dr Dubravi more svaki četvrtek tjedni sejem obdržavati. Prvi sejem bude 19. o. m. obdržani.

— **Njegovo veličanstvo** kralj je betežen, kak telegrafiraju iz Beča, na najzadnjem dvorskim balu se prehladil i tak nije mogal drugi dan na dvorski obed dojti. Akoprem neide vezda iz hiže, zato ipak sve zvršava.

— **Nadjeno blago.** Iz Petrograda pišeju: ove dane stala je pred gornjo visovskim sudom Loga Safian zvana ruska žena i tam povedala, da je ona iz Ruspolja i vu hataru toga sela šala jednu posudu i vu njoj zlate peneze i to svedoki tvrdila. Sudec je žandare poslal, da pregledneju, kaj je vu stvari. Po pregledanju prenišlo se, da je to samo veliko vkanjlivost. Ali to nije nikaj, da je ta ruska žena suda vkanila, nego još vnogo ljudih, popov, učitelj jev, koji su joj peneze davali vu toj nadi, da oni veliki del dobiju od tih zlatih penez.

— **Zgoreta deca.** Iz Mohača pišeju, da ove dane žena Brlaž Paol doma vu kuhnji ostavila svoju 4 leta staru puciku i snjom još jednu tuliko staru i kuhnju zaklenola. Muž je za kratko vreme dimo došel i videl čez glažnata kuhinska vrata vu hiži dima, kad je nuter došel, našel je ono ljudsko dete na postelji gde več komaj diše, a svoje pak s posteljom sgoreto i mrtvo. Ogenj se zato pripetil, ar su se deca šibicami igrala.

— **Strašna smrt.** Lauka Pavel težak je 2 o m okolo 11 vure vu fabriki Krausz-Majera Budimpešti, opal vu jeden čeber, koj je bil napunjen s vrelom šćavom. Pajdaši su ga taki vun zvlekli i vu špital odnesli, dok su do tam došli, curelo je meso iz kostih njegovih i tak se muči do drugoga daneva, kad je ob 12 vuri vu strahoviti boli preminul iz sveta

— **Ognjogasni ples vu Čakovcu.** Čakovečko ognjogasno družtvo je 1. o. m. priredilo svoj ples. Zabava je bila lépa i vesela, ali ne tak, kak vu drugih letah. Gori vu dvorani je do 45 parov plesalo, a doli vu gostioni su se ognjogasci zabavljali. Napitnicu rekel je Prusatz Alojz na Sarossy Lászlója, kakti na predsednika ovoga bala. Sarossy zahvaliv se, zdignul je kupicu na čakovečko ognjogasce. Ples je držal jutro do pol 6 vur. Čisti dohodek je 92 frt. i 46 krcarov.

— **Vu Muri se je vtopilo** pri Kapci jedno malo dete 5-ga o. m. koje se je poleg Mure igralo i nutri opalo. Drugi den su ga mrtvoga našli.

— **Vu zadnjem** broju Medjimurja pomeknula se je jedna tiskarska pogreška. Vu Februaru, da ostane vun pun mesec; to je takvo pojavljenje, koje se ne svakoga 10-oga nego svakoga 19- oga leta jedenput pripeti.

CÉNA ŽITKA

Kuruza	na vagi	5.90	6.—
Hrž	„ „	6.—	7.—
Pšenica	„ „	7.—	7.50
Ječmen	„ „	6.—	7.50
Novi-zob	„	6.50	7.—

Szerkesztő: MARGITAI JOZSEF urednik

Kávé közvetlen **Hamburgból**
közvetlen szétküldés a mi jó hirnemü **kávé, téa, csemege** stb. **nagybani** raktárunkból a **legkitünőbb** minőségü áru **legolcsóbb** árakért **bérmentve, előlegesítés, vagy utánvét mellett.**

KÁVÉ 5 KLGR. ZACSKÓBAN ÁR O. É. FRT

Kávé családság részére	3·20	Jav, zöld erős finom	5·—
Rio, finom erős	3·50	Aranyjáva igenfi. gyönge	5·20
Santos, tiszta	3·75	Portorico, zamatos erős	5·30
Cuba, zöld erős fényes	4·20	Gyöngy kávé, lefin. zöld	5·90
Gyöngy Mocafr valódi füzes	4·45	Java, nagyszemü legfin.	5·95
Ceylon, kékes zöld erős	4·95	Arab Mocca, nemes füzes	7·20

Chinai téa diszes szelenczékben ár klgr. ként o. é. frt

Kaisow Congo pornél, fin.	1·70	Táblarizs igenfi. 5 klgrként	1·40
Congo, igen finom	2·60	Jamaica-Rum fa 4 liter	4·20
Souhong, lefinom	3·70	Caviar, fa.) 4 klgr. tiszta	7·50
Pecco Souhong, igen fin.	4·90	kéveset sózva 1 klgr.	2·50
Caiszár keverék családi téa		Ajókak szard. körülb. 240 d.	1·50
igen finom	4·20	Csemege 2 drként körb. 480 d	2·50

Idény-árjegyzék körülb. 1000 czikkekről ingyen és bérmentve.

ETLINGER és társa Hamburg, világposta-szétküldés.

420. 884.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. 103. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a csáktornyai kir. jbiróság 5793. 84. sz. végzése által **Kárász Béla** végrehajtató javára **Holub Ferencz** és neje ellen 181 frt 4 kr, tőke és ennek járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 421 frtra becsült szobabutorok, képek ós órákból álló ingóságoknak nyilvános árverés utjánleendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszinén vagyis Csáktornyán leendő eszközlésére

1885. évi február hó 18-án délelőtt 10 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesithetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyán 1885. évi febr. hó 8.

Molnár József s. k.
kik. bir. végrehajtó.

EGY
NYOMDAI
TANONCZ
felvétetik.
BŐVEBBET
a
KIADÓ-HIVATAL

CSILLAG-féle

HAJNÖVÉSI-ILLATKENÖCS

SIKER BIZTOSITTATIK!

Nincs fejfájás!	csak szép haj!
Nincs haj elvesztés!	csak sürü haj!
Nincs kopaszfej!	csak hosszu haj!
Nincs korpa!	csak finom haj!

de csak akkor ha az általam feltalált **kenőcs** használtatik, melyből saját hajam **14 havi** használata után 185 centm. hosszaságát elérte.

ANNA CSILLAG.

Általam feltalált

hajnövesztő kenőcs

kizárólag nálam kapható,

egy köcsög ára

HASZNÁLATI UTASITÁSSAL EGYÜTT

2 FORINT.

Urak, kenőcsöm használata után

RÖVID IDŐ ALATT

a legszebb szakált nyerik.

CSILLAG ANNA.

Czim: CSILLAG és TARSA BUDAPEST
Küldetik készpénz beküldetése, vagy utánvét mellett, a világ minden részeibe. 10—36.

RUHASZÖVETEK

Egy közép termetü ember részére jó tartós gyapjuból
- jó gyapjuból 4 frt
- jobb gyapjuból 8 „ „
- finom gyapjuból 10 „ „
- legfinomabb gyapjuból 12 frt 40 kr.

Egy öltözetre
3·10 méter

Utazó-Plaidek drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. ölt özéteket nadrág, felső kabát, kabát- és eső köpenyszövetek, Loden, mencsikof, Kammgarn, Cheviot, Tricotok hölgyek részére- és tekeasztalposzto, toszkingot ajánl,

Alapitatott ...1866... **JOH. STIKAROFSKY**

Gyári raktára **Brünnben.** Minták postahérmenteesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentetlenül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel küldemények bérmentve. Állandóan több mint 150.000 o. é. frt, értékü raktárem van, ennál fogva természetes, hogy nagy világüzletemben sok 1 egész 5 méternyi posztóvégek maradnak, csakhogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készitési áron alul tovább adni. Minden józanul gondolkozó ember belőgja látni, hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna, ennélfogva tehát valóságos szélelgés ha posztókereskedési czégek posztóvégekből mintákat hirdetnek, mert ez egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes. Meg nem felelő posztóvégek **kicseréltetnek**, vagy a pénz visszaküldetik. Levelezések magyar, német, cseh. lengyel, olasz és franczia nyelven fogadtatnak el. 1—20.

Vértisztitó labdacsok ezelőtt egyetemes labdacsok neve alatt; ez utóbbi nevet t
nem bizonyitották volna. A legmakacsabb esetben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alk
talanosor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, **1 dobos 15 labdacs**
boszal 1 frt 5 kr. bérmentetlen utánvét melletti megküldésével 1 frt. 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb
való megküldések 5 forinton alul csakis az összegnek postautalvány melletti beküldésével eszkö
utánvétel mellett is. Számtalan levél érkezett, melyek irói hálát mondanak a labdacsokért, melye
lyosabb betegségekben egészségük helyreállitását köszönik. Aki csak egyszer kisérletet lett volna
szörü iratok közül is mellékelve közlünk néhá vat.

Waidhofen az Ybbs mell. 1880 nov. 24.

Nyilvános köszönet.

Tekint. ur! 1862-től szenvedtem aranyeres bántalomban és hugyrekedésben: orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind roszszabbá vált, ugy hogy az idő multával heves hasfájást is éreztem, (a belek összezsugorodása következtében) teljes étvágytalanság állott be, s mihelyest csak a legcsekélyebb étket vagy egy korty vizet nyeltem is le, alig birtam a puffadás, nehéz zihálás és fulladozás miatt egyenesen állni, mignem végre azon csaknem csodálatos hatásu vértisztitó-labdacsai használatához folyamodtam, melyek nem tévesztették el hatásukat, s engemet csaknem gyógyithatlan bajomtól tökéletesen megszabaditottak. — minek következtében én a tekintetes urnak vértisztitó labdacsai s más egyéb erősitő gyógyszereért nem győzöm hálám és elismerésemet elegendőképen kifejezni. —

Kivánó tisztelettel **Oellinger János.**

Tekint. ur! Oly szerencsés voltam véletlen az ön vértisztitó labdacsaihoz juthatni, melyek nálam csodákat müveltek Évek óta szénvedtem fejfájás és szélhüdésben, egy barátnőm az ön kitünö labdacsaiból átengedet nekem 10 darabot s ezen 10 darab labdacs engem oly teljesen és tökéletesen helyreállitott hogy az valódi csoda. — Köszönetem mellett kérek még 1 csomagot.

Prizka, 1861 márcz, 13. **Pár András.**

Bielitz, 1874 junius 2.

Mélyen tiszt. Pserhofer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztitó-piluláinak“ egészségünket köszönhetjük, irásban fejezztik ki legmélyebb hálánkat. Az ön pillulái sok betegségben mely ellen semmi más szer nem használt, a legcsodáseabb gyógyerőt teljes joggal megérdemlik, mivel a nők vérfolyásánál, rendetlen ugyrekedésnél, gilisztánál, gyomorgörcsnél, szédülésnél és gyomorgörcsen segitettek. Teljes bizalmat 12 tekeroset.

Kauder Károly.

Amerikai köszvény-kenőcs. gyorsan és biztosan hatásu, kötségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csuszos bajnevezetüknél hátgerincbaj, tagnaszgatás görcs, ideges, fogfájás, fejfájás fülzsuggatás stb. ellen 1 frt, 20 kr.

Chinai toilette-szappan, a legtökéletesebb tartós. Használata után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen makáig tart és kinem essrad. Egy darab 70 kr.

Egyetemes tisztitó-só, Bullrich A, W.-tól Kivartemástás minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés gyomorgörcs, gyomorhüj. aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 frt,

Élet-essencia (prágai cseppek svéd cseppek) megromlott gyomor rosz emésztés, mindennemü alsórti bajok ellen, kitünő háziszer Egy üvegcse 80 kr.

Por lábizzadás e
keletkező kellemetlen szag talmatlan szernek van be

Fagy-balzsam, PS bi mindennemü fagybajok és 40 krajczár.

George Pate pek
köhögés, rekedtség hurut talmak ellen legjobb és l talánosan elismerve 1 dob

Tannochinin-hajk
laikusok által valamennyi elismerve. 1 csinosan kiál

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kivánatra postaosan s a legutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények 5 frt. alul megrendeléseknél csakis az összeg leté, nagyobb összegnél utánvéttel is eszközöltetnek. 5— 12.

Nyomatott Fischel Fülöp kiadó és laptulajdonosnál Csáktornyán.